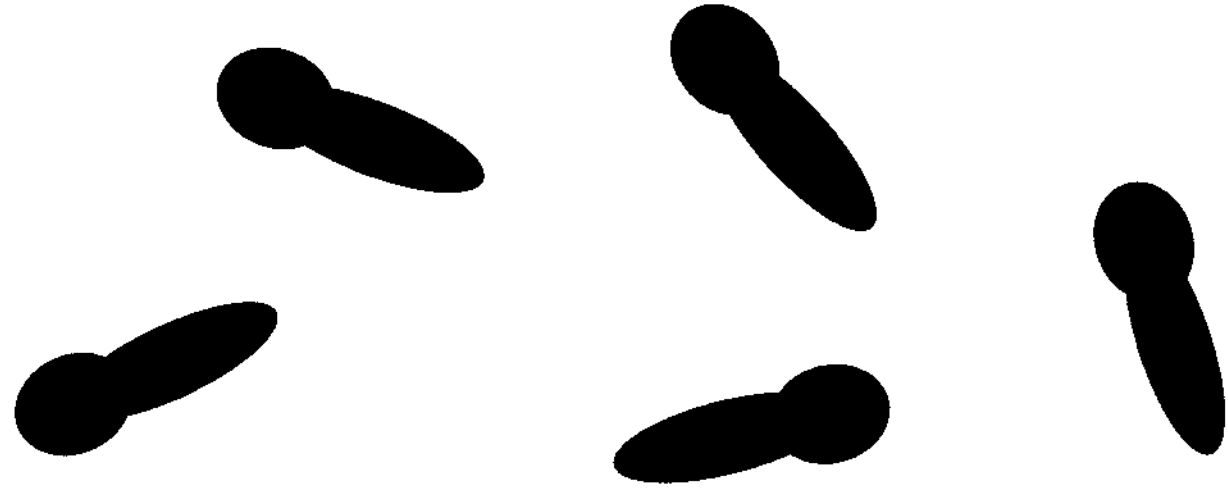

Tetanos

Lokasa ya Makambo ya Bosolo

Tetanos eyebani mingimingi na nkombo ya lockjaw (mbanga oyo ekangami). Ezali bokono oyo ebimaka na nzela ya mikrobe *Clostridium tetani*.

Epalangano

Mikrobe yango efandaka na zingazinga, na ndakisa ya mabele, putulu mpe nyei. Mikrobe ekoki kokota na nzoto ya moto na nzela ya lopo ya kopasola. Bampota oyo ekutanaki na bosoto, na nyei, na nsoi, mpe na biloko ya kotobola ekoki mingi kozwa maladi yango. Tétanos ekoki kobima na bana oyo babotami sika soki mama azali na mangwele na nzoto te mpe soki bakati nsinga ya motoli na eloko ya bosoto.

Bilembeteli mpe Bilembo

Baspasmes ya Misisa
ya Mbanga

Fievre ya Mbalakaka
mpe Kotoka

Mutu mpasi

Mpasi ya misisa
mpe ya matonga

Bilembo misusu ezali kokangama ya misisa na mpasi, mpasi ya komina, mpe kokangama nzoto. Mbala mingi bilembo ebandaka mikolo misato kino baposo misato nsima ya kokutana na yango, mpe mwa mikolo mwambe.

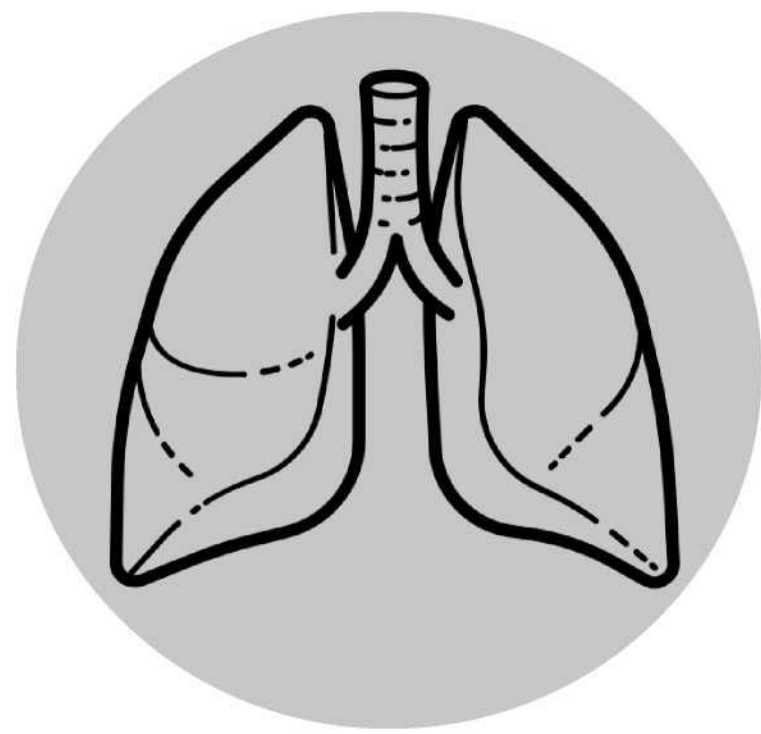

Solola na monganga na yo soki okanisi ete ozali na tetanos. Tetanos ezwamaka na kotalela bilembeteli mpe bilembo. Ezali na test moko te mpona kondimisa tetanos.

Bato oyo bazali kobela tétanos basengeli kozwa lisalisi nokinoki.

Mikakatano

Mikakatano ekoki kozala:

Pneumonie mpe Kokangama
ya Makila na mimpululu.

Mikuwa ya Kobukana

Tansio To Motema
Ezobeta Nokinoki

Mikakatano misusu ezali kotutuka ya misisa ya mongongo mpe/to misisa oyo osalelaka mpona kopema. Yango esalaka ete kopema ezala mpasi. Pene pourcentage ya zomi kino ntuku mibale na bato oyo bazali na bokono oyo bakokufa.

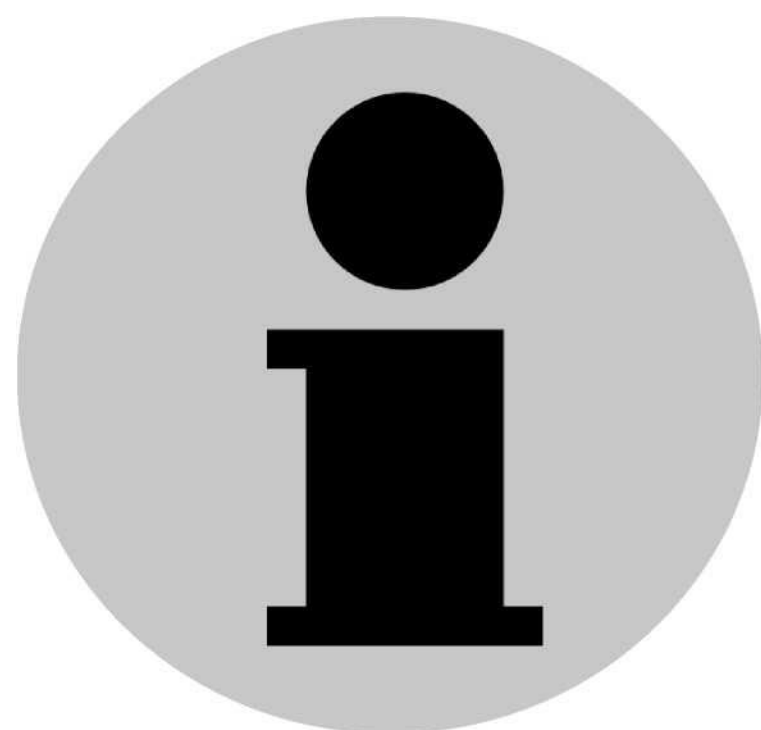

Kopekisa yango

- Kozwa mangwele ezali lolenge malamumu koleka ya kopekisa tetanos. CDC epesi toli ete bana mpe mikolo bazwa badose ya mbala na mbala ya mangwele ya tétanos. Bankolo basengeli kozwa dose ya booster nsima ya mbula zomi.
- Okoki kozwa tetanos koleka mbala moko, yango wana ezali na ntina kozwa mangwele ata soki osilaki kozwa tetanos.
- Esengeli kosukola bampota nyonso malamumu. Tala monganga na yo mpona basoins ya bampota.

Mpona koyeba Makambo Misusu, Kende na:

1. www.maine.gov/dhhs/tetanus
2. www.cdc.gov/tetanus

Okoki mpe kobenga Maine CDC na 1-800-821-5821.